

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8Co/146/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1109200468
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ondrej Krajčo
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2026:1109200468.5

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ondreja Krajča a členov senátu JUDr. Romana Majerského a Mgr. Adely Unčovskej v spore žalobcu: E.. K. P., nar. XX. R. XXXX, bytom H. R. XX, V., zastúpeného advokátom: Mgr. Peter Hargaš, so sídlom Košická 56, Bratislava, proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky so sídlom Račianska 71, Bratislava, IČO: 00 166 073, o určenie, že odmeňovanie žalobcu je v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania, o upustenie od odmeňovania žalobcu v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania a o zaplatenie 223.818,86 eura, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 20. apríla 2023, č.k. 17C/4/2009-300, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a **vec v r a c i a** na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal určenia, že odmeňovanie žalobcu uskutočňované podľa § 66 ods. 1, 2, 3, 4, § 67 ods. 1, 2, § 71 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 385/2000 Z. z.“) v porovnaní s odmeňovaním sudcov Špecializovaného trestného súdu podľa § 66 ods. 1 a § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. a sudcov najvyššieho súdu, ktorí rozhodujú o opravných prostriedkoch vo veciach, na ktoré je na prvom stupni príslušný Špecializovaný trestný súd podľa § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. je v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania, ako aj uloženia povinnosti upustiť od odmeňovania žalobcu v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku a tiež uloženia povinnosti žalovanému napraviť protiprávny stav zaplatením sumy 223.818,86 eura žalobcovi do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Prvoinštančný súd poukázal, na to, že žalobca v žalobe tvrdil, že je sudcom Vyššieho vojenského súdu v Trenčíne a zákonom č. 122/2005 Z. z. došlo od 15. apríla 2005 k novelizácii zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Zmenené bolo aj ustanovenie § 69 ods. 2, ktoré sa týka funkčného príplatku za výkon funkcie sudcu Špeciálneho súdu a sudcu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „NS SR“), ktorý rozhoduje o opravných prostriedkoch vo veciach, na ktoré je v prvom stupni príslušný Špeciálny súd. Po tejto zmene zákona sa výška príplatku rovnala šesťnásobku priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR za predchádzajúci kalendárny rok. Podľa štatistických údajov bola priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca v hospodárstve SR v roku 2005 vo výške 17.274 Sk, v roku 2006 vo výške 18.761 Sk a v roku 2007 vo výške 20.146 Sk. Vychádzajúc z uvedeného bol potom funkčný príplatok: v roku 2005 vo výške 103.644 Sk mesačne, v roku 2007 vo výške 112.566 Sk mesačne, a v roku 2008 vo výške 120.876 Sk mesačne. Pri porovnaní sumy príplatku podľa § 69 ods. 2 s príplatkami sudcov a funkcionárov súdov vyplývajúcimi z § 68, 69 zákona č. 385/2000 Z. z. v sumách od 33,19 € (1.000 Sk) do 205,80 € (6.200 Sk) treba konštatovať ich ničím neodôvodnený a veľmi výrazný rozdiel. Za týchto okolností možno vyvodiť, že suma tohto „príplatku“ vo svojej podstate a od samého začiatku

nemá povahu príplatku k základnému platu sudcu. Rozdiel v odmeňovaní sudcov možno považovať za protiústavný, lebo Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len „Ústava“) pozná len jeden druh sudcov a nerozlišuje ich na sudcov špeciálnych a sudcov ostatných. Požiadavky na výkon funkcie sudcu sú pre všetkých sudcov rovnaké a aj zodpovednosť za rozhodovaciu činnosť nesie sudca v každej veci rovnako, nielen sudca ktorý rozhoduje o špeciálnej agende. Toto rovnaké ústavné postavenie sudcov tiež neodôvodňuje diferencované odmeňovanie sudcov. Sudcovia Špeciálneho súdu majú na rozdiel od sudcov všeobecných súdov zabezpečené podstatne výhodnejšie pracovné zázemie, a to nie len v materiálnom a technickom vybavení, ale aj v počte a ohodnotení administratívnych pracovníkov Špeciálneho súdu a ostatného aparátu. Z uvedených skutočností vyplýva záver, že nielen samotný príplatok má jednoznačne diskriminujúcu povahu a medzi sudcami robí neodôvodnené rozdiely. Žalobca ako sudca sa preto domáha ochrany svojich práv podľa zákona č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 365/2004 Z. z.“). V príčinnej súvislosti s nedodržaním zásady rovnakého zaobchádzania sa predovšetkým však v odbornej verejnosti značne znížila jeho vážnosť a dôstojnosť preto, že vzniká dojem, že ako sudca všeobecného súdu nemá odborné kvality, dostatočné vzdelanie a prax ako sudcovia Špeciálneho súdu a že veci, na rozhodovaní ktorých sa doteraz podieľal neboli rozhodnuté s dostatočnou odbornosťou. Negatívny dojem je umocnený medializovanými názormi niektorých politikov a novinárov, že len sudcovia Špeciálneho súdu sú morálne bezúhonní, neúpltní a spoľahliví, čím sa verejnosti podsúva, že sudcovia všeobecných súdov sú skorumpovaní, nie sú nestranní, majú väzby na podsvetie a na regionálne mocenské štruktúry. Reštitučnú náhradu uplatňuje za roky 2006 až 2008, pričom vychádza z priemernej mesačnej nominálnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky. Žalovaný najprv tvrdil, že žalobca môže dôvodne cítiť zásah do svojich osobnostných práv a že zákon č. 365/2004 Z. z. je špeciálnou právnou normou oproti všeobecnej úprave. Ponechal na úvahu súdu, akým spôsobom rozhodne. Neskôr nárok výslovne neuznal a žalobu žiadal zamietnuť. V rámci procesnej obrany sa bránil, že nedošlo k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania, resp. sa bránil námietkou nesprávneho označenia žalovaného, namietal nedôvodnosť určovacej časti žaloby (namietal absenciu naliehavého právneho záujmu a nesplnenie požiadaviek súčasnej procesnej úpravy), namietal, že nie je možné upustiť od odmeňovania žalobcu v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania, namietol premičanie žalovaného nároku na zaplatenie 223.818,86 €, a v prípade, ak by súd tieto námietky neuznal ako dôvodné, poukazoval aj na vecnú nedôvodnosť nároku žalobcu a výkon práva žalobcu v rozpore s dobrými mravmi.

3. Súd prvej inštancie vychádzal z nesporných skutkových tvrdení strán a vykonal dokazovanie listinami, ktoré predložil žalobca (uznesenie Súdnej rady Slovenskej republiky č. 566/2009 z 26. mája 2009) a žalovaný (ústavno-právne stanovisko Trnavskej univerzity v Trnave spracované Mgr. Bc. Luciou Berdisovou, PhD. z 30. novembra 2010). Žalobca v podaniach uvádzal, že predložil štatistiku výkonu sudcov ŠS, ŠTS, NS, resp. že pripája ako dôkazy: kópia rozsudku vo veci Bucheň proti Českej republike, kópia informácie Špecializovaného trestného súdu č. I. Spr 14010/11 z 18 júla 2011, kópia informácie riaditeľa kancelárie predsedu NS SR č. Spr. 700/2011 zo 6. júla 2011, resp. uznesenie č. 1324 z 8. marca 2012 Súdnej rady Slovenskej republiky k Stanovisku Súdnej rady Slovenskej republiky k diskriminačným žalobám. Tieto dôkazy však v súdnom spise založené nie sú, preto ich súd nemohol ako dôkazy vykonať. Ako dôkaz nevykonali tiež súd nález Ústavného súdu SR so sp. zn. PL. 17/08 (ďalej len „nález č. 290/2009 Z. z.“), na ktorý poukazoval žalobca, pretože nejde o dôkaz, ale o rozhodnutie zverejnené v Zbierke zákonov, ktoré súd zaväzuje podľa § 41 ods. 2 predošlého zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov. Žalobca tiež navrhol, aby súd pribral do konania znalca z odboru účtovníctva a uložil mu vypočítať sumy starobného dôchodku žalobcu k 31.12.2011 z reálne vyplatených príjmov a odvodov na dôchodkové poistenie a určiť sumu starobného dôchodku žalobcu k 31. decembra 2011 v prípade, ak by poberal funkčný plat sudcu Špecializovaného trestného súdu (Špeciálny súd) od jeho vzniku. Nie je zrejmé, prečo tento dôkaz nepredložil sám žalobca, keďže možnosť obstarat' takýto dôkaz mal, no s ohľadom na prijaté závery súdu uvedené nižšie by vykonanie takéhoto dôkazu bolo nadbytočné a nevhodné. Na základe uvedeného mal súd prvej inštancie preukázané, že v rozhodnom čase ku dňu nadobudnutia účinnosti zákona č. 122/2005 Z. z., ktorým bol do zákona č. 385/2000 Z. z. vložený § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. bol žalobca sudcom, pričom nebol nikdy pridelený na Špeciálny súd, resp. Špecializovaný trestný súd. Medzi stranami nebolo sporné, že žalobca ako sudca bol počas rozhodného obdobia výkonu funkcie sudcu odmeňovaný v súlade s § 69, § 71 zákona č. 385/2000 Z. z., čiže odlišne ako sudcovia Špeciálneho súdu, ktorým sa priznával príplatok §

69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. mesačne v sume rovnajúcej sa šesťnásobku priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok. Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca v hospodárstve SR bola pritom v roku 2004 vo výške 15.825 Sk, v roku 2005 vo výške 17.274 Sk, v roku 2006 vo výške 18.761 Sk, v roku 2007 vo výške 20.146 Sk, v roku 2008 vo výške 21.782 Sk, v roku 2009 745 €, v roku 2010 769 €, v roku 2011 786 €, v roku 2012 805 €.

4. Na základe takto ustáleného skutkového stavu veci dospel po jeho právnom posúdení k záveru, že žaloba je nedôvodná v celom rozsahu. Pri právnom posúdení veci vychádzal z ust. § 137, § 315 a § 470 C.s.p., § 25, § 66, § 69 ods. 2, § 71 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z. z., § 9 a § 11 zákona č. 365/2004 Z. z., § 100 a § 101 Občianskeho zákonníka, ako aj nálezu č. 290/2009 Z. z., podľa ktorého ustanovenie § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. nie je v súlade s čl. 1 ods. 1, čl. 141 ods. 1, čl. 141a ods. 4 písm. b), čl. 144 ods. 1 v spojení s čl. 12 ods. 1 Ústavy, čl. 148 ods. 1 a 2 Ústavy a s čl. 11 ods. 1 Dohovoru Organizácie Spojených národov proti korupcii. Primárne sa zaoberal otázkou pasívnej vecnej legitímácie žalovaného. Žalobca za žalovaného označil štát, čiže Slovenskú republiku. Štát ako subjekt občianskoprávných vzťahov, v ktorých môže nadobúdať práva a povinnosti (§ 21 Občianskeho zákonníka), je potrebné odlišovať od ostatných právnických osôb, organizácií a orgánov štátnej správy, či už ústredných alebo miestnych, ktoré vystupujú v občianskoprávných (alebo obchodných) vzťahoch v mene štátu. Štát vystupuje ako samostatný subjekt občianskoprávných vzťahov len tam, kde je to vyslovene ustanovené v zákone, napríklad v zákone č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, kde v jednotlivých ustanoveniach je uvedené, že za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom resp. nezákonným rozhodnutím zodpovedá štát. V zákone je tiež stanovené, ktoré orgány v mene štátu konajú. Je tomu tak aj v prípadoch ustanovených v Občianskom zákonníku, napríklad v § 462, kde je uvedené, v ktorom prípade nadobudne dedičstvo štát, v § 135 ods. 1, v ktorom prípade stratená vec pripadne do vlastníctva štátu, v § 456, v ktorom prípade sa vydá bezdôvodné obohatenie štátu, či v § 879i ods. 2, v ktorom sa uvádza, že zostatky zo zrušených vkladov prechádzajú na štát. Ide tiež o prípady v trestných veciach, kde zákon stanovuje, kedy prepadnutý majetok alebo vec nadobúda štát. Za štát potom koná právnická osoba, organizácia a orgán štátnej správy, ktoré sú k tomu oprávnené na základe právneho predpisu, t. j. pri nárokoch uplatňovaných podľa týchto úprav je štát pasívne legitimovaný. Je pravdou, že § 25 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z. z. stanovuje, že vymenovaním za sudcu vzniká a zánikom funkcie sudcu zaniká osobitný vzťah sudcu k štátu, z ktorého vyplývajú práva a povinnosti sudcu a štátu upravené týmto zákonom. Žalobca si však neuplatňuje právo na základe zákona č. 385/2000 Z. z., ale opiera svoje nároky o zákon č. 365/2004 Z. z., z ktorého však nevyplýva, že by za porušenie zásady rovnakého zaobchádzania mal a mohol byť zodpovedný v určitých prípadoch štát. Zo zákona č. 365/2004 Z. z. vyplýva, že za následok porušenia zásady rovnakého zaobchádzania zodpovedá ten, kto porušenie práva spôsobil. Tým, s ohľadom na tvrdenia žalobcu, je štát ako subjekt zodpovedný za prijatie predmetného protiústavného zákona (od neho odvodzuje žalobca porušenie zásady rovnakého zaobchádzania). Zo žiadneho právneho predpisu ale nevyplýva, že by štát bol a mohol byť zodpovedný za prijatie protiústavného zákona zo strany zákonodarného orgánu. Podľa súdu v súlade s uvedeným pasívne legitimovaným subjektom môže byť len ten, kto porušil zásadu rovnakého zaobchádzania (§ 11 ods. 1 zákona č. 365/2004 Z. z.). Podľa súdu prvej inštancie nemožno tiež z ničoho odvodiť záver, prečo by malo ministerstvo, ktoré žalobcovi len vyplácalo prostredníctvom služobného úradu plat podľa platných a účinných právnych predpisov, ako orgán konajúci za žalovaného zodpovedať za prijatie protiústavného zákona. Ministerstvo konajúce za žalovaného postupovalo správne, keď žalobcovi vyplácalo plat v tej výške, v ktorej mu ho vyplácalo, pretože až do doby vyhlásenia ústavného nálezu o nesúlade zákona s ústavou (nález č. 290/2009 Z. z.) sa zákon považuje za platný a účinný, preto až do doby vyhlásenia ústavného nálezu k diskriminácii žalobcu z dôvodu nevyplácania platu v rovnakej výške ako sudcom špeciálneho súdu nemohlo dôjsť. Navyše ústavný súd nerozhodol o protiústavnosti zákona, na základe ktorého bol žalobcovi vyplácaný plat, ale o protiústavnosti zákona, na základe ktorého bol vyplácaný plat sudcom špeciálneho súdu. Zástupca žalovaného sa preto nemohol dopustiť neoprávneného konania nevyplácaním platu v nesprávnej výške žalobcovi a tým ho diskriminovať, pretože pri vyplácaní žalobcovi postupoval v súlade s platnými právnymi predpismi. Podľa názoru prvoinštančného súdu ministerstvo nie je zodpovedné za prijatie protiústavného zákona. Z Desiatej časti (§ 67 až § 97) zákona č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov vyplýva, že na legislatívnom procese sa podieľajú tí, ktorí návrh zákona podávajú (výbory, poslanci, vláda), ďalej Národná rada Slovenskej republiky, ktorá návrh zákona prerokúva, a napokon predseda Národnej rady Slovenskej republiky, predseda vlády Slovenskej republiky a prezident Slovenskej republiky, ktorí zákon

podpisujú. Žalobca neoznačil ako zodpovedný subjekt žiaden z vymenovaných. Žalovaný označený žalobcom preto za jeho nárok nezodpovedá a preto štát nie je v spore pasívne legitimovaným. Preto zamietol žalobu už len z tohto dôvodu a tento dôvod zamietnutia dopadá na všetky petity žaloby. Nad rámec toho však existujú pre zamietnutie žaloby aj ďalšie dôvody. Po prvé, žalobca sa domáhal určenia, že odmeňovanie žalobcu uskutočňované podľa § 66 ods. 1, 2, 3, 4, § 67 ods. 1, 2, § 71 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z. z. v porovnaní s odmeňovaním sudcov Špecializovaného trestného súdu podľa § 66 ods. 1 a § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. a sudcov najvyššieho súdu, ktorí rozhodujú o opravných prostriedkoch vo veciach, na ktoré je na prvom stupni príslušný Špecializovaný trestný súd podľa § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. je v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania. V zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 365/2004 Z. z. sa každý môže domáhať svojich práv na súde, ak sa domnieva, že je alebo bol dotknutý na svojich právach, právom chránených záujmoch alebo slobodách nedodržaním zásady rovnakého zaobchádzania. Môže sa najmä domáhať, aby ten, kto nedodržel zásadu rovnakého zaobchádzania, upustil od svojho konania, ak je to možné, napravil protiprávny stav alebo poskytol primerané zadosťučinenie. S poukazom na slovo „najmä“ v druhej vete citovaného ustanovenia treba uvedené vnímať ako demonštratívny výpočet, preto nemožno vylúčiť, aby sa ochrany pred nedodržaním zásady rovnakého zaobchádzania žalobca domáhal aj prostredníctvom určovacej žaloby. V súvislosti s určovacím petitom žalobca poukazoval na to, že nie je potrebné skúmať existenciu naliehavého právneho záujmu v zmysle § 315 ods. 2 C.s.p., podľa ktorého má prednosť úprava v § 9 ods. 2 zákona č. 365/2004 Z. z., ktorý nevylučuje možnosť domáhať sa pri ochrane pred porušením zásady rovnakého zaobchádzania ochrany aj určovacím petitom. Predmetné konanie začalo pred účinnosťou C.s.p. Novú právnu úpravu prípustnosti žalôb podľa § 137 C.s.p. je potrebné v zmysle § 470 ods. 1 C.s.p. aplikovať aj na konania začaté a neskončené pred dňom nadobudnutia účinnosti C.s.p., ak nie je v C.s.p. uvedené inak (napr. v § 470 ods. 2 C.s.p.). S poukazom na § 470 ods. 1 C.s.p. sa na dané konanie uplatňujú ustanovenia C.s.p., aj keď konanie začalo pred jeho účinnosťou. Oproti pôvodnej právnej úprave v Občianskom súdnom poriadku rozlišuje C.s.p. žaloby na určenie práva [§ 137 písm. c) C.s.p.] a žaloby na určenie právnej skutočnosti [§ 137 písm. d) C.s.p.]. U žalôb na určenie práva nová právna úprava zotrvala na preukázaní naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení (s výnimkou, ak tento naliehavý záujem vyplýva z osobitného predpisu). U žalôb na určenie právnej skutočnosti však podmienila nová právna úprava možnosť ich podania len vtedy, ak požadované určenie právnej skutočnosti vyplýva z osobitného predpisu. Za takýto osobitný predpis treba podľa súdu, v súlade s názorom žalobcu, považovať aj ustanovenie § 315 ods. 2 C.s.p. v spojení s § 9 ods. 2 zákona č. 365/2004 Z. z. Inými slovami, predmetnú žalobu je potrebné považovať za žalobu podľa § 137 písm. d) C.s.p., v prípade ktorej nie je potrebné preukazovať danosť naliehavého právneho záujmu, nakoľko tento vyplýva priamo z ustanovení § 315 ods. 2 C.s.p. v spojení s § 9 ods. 2 zákona č. 365/2004 Z. z. Takýto výklad je podľa súdu zlučiteľný s požiadavkami na poskytnutie súdnej ochrany zaručenej čl. 6 Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd č. 209/1992 Zb., pretože opačný výklad by zakladal existenciu prekážky v práve žalobcu na prístup súdu. To ale bez ďalšieho súčasne neznamená, že žaloba je dôvodná. Dôvodom je, že žalobca sa domáhal určenia, že jeho odmeňovanie „je“ (t. j. nie, že „bolo“) v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania. Takémuto petitu nemohol vyhovieť, pretože v čase rozhodovania súdu nie je preukázaná žiadna diskriminácia v odmeňovaní žalobcu zavedená novelou vykonanou zákonom č. 122/2005 Z. z. v § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z., nakoľko protiprávny (diskriminačný) stav bol po prijatí nálezu č. 290/2009 Z. z. odstránený prijatím zákona č. 291/2009 Z. z. o Špecializovanom trestnom súde a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 291/2009 Z. z.“). Za stavu existujúceho v čase rozhodnutia súdu teda nemožno urobiť záver, že by odmeňovanie žalobcu bolo diskriminačné s poukazom na úpravu odmeňovania zavedenú zákonom č. 122/2005 Z. z., keďže táto úprava odmeňovania už v súčasnosti neexistuje. Navyše Ústavný súd v citovanom náleze č. 290/2009 Z. z. nespochybnil samotný charakter funkčných príplatkov pre sudcov špeciálneho (dnes špecializovaného trestného) súdu. Ústavný súd spochybnil len ústavnosť výšky príplatku, ktorý bol v čase pred vydaním nálezu Ústavného súdu č. 290/2009 Z. z. upravený v ustanovení § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. na šesťnásobok priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR. Uvedenému nasvedčuje aj súčasné znenie uvedeného ustanovenia, ktorou je výška príplatku upravená na dvojnásobok priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR. Z toho vyplýva, že Ústavný súd SR nepoprel, že sudcovia špeciálneho súdu (aktuálne špecializovaného trestného súdu) neboli v rovnakej situácii ako ostatní sudcovia všeobecného súdnictva. Po druhé, žalobca sa domáhal uloženia povinnosti žalovanému upustiť od odmeňovania žalobcu v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku. Takýto výrok na plnenie je síce v súlade s úpravou § 9 ods. 2 zákona č. 365/2004 Z. z., no z povahy veci takýto výrok má účinky do budúcnosti. Inými slovami, predpokladom úspechu uvedeného žalobného

petitu je v tomto prípade preukázanie trvania neoprávneného zásahu zo strany žalovanej ako aj jeho vykonateľnosť. Podľa žalovanej však ani jedna z uvedených podmienok nie je v prípade žalobcu splnená. Predmetný zásah voči žalobcovi vykonávaný nie je, okrem iného, aj preto, že žalobcom namietaný protiprávny (diskriminačný) stav bol po prijatí nálezů Ústavného súdu č. 290/2009 Z. z. odstránený prijatím zákona č. 291/2009 Z. z. Žalovanému preto nemožno uložiť žalovanú povinnosť upustenia od odmeňovania žalobcu, pretože nebolo preukázané, že by súčasné odmeňovanie žalobcu bolo v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania. Nič také nebolo zrejmé ani zo žalobných tvrdení, ktoré by odôvodňovali aplikovanie tzv. obráteného dôkazného bremena podľa § 11 ods. 2 zákona č. 365/2004 Z. z., ktoré preto nebolo možné aplikovať. Po tretie, žalobca sa domáhal aj uloženia povinnosti žalovanému napraviť protiprávny stav zaplatením sumy 223.818,86 eura v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovaný namietol, že tento nárok žalobcu je premlčaný. Základným účelom inštitútu premlčania je pôsobiť na oprávnené osoby tak, aby v primeraných lehotách uplatnili svoje práva (nároky), a čeliť tomu, aby povinné osoby neboli po časovo neprimeraný čas vystavené nutnosti splniť svoje povinnosti. Inštitút premlčania v súlade s požiadavkou právnej istoty takto bráni dlhodobému trvaniu práv a im zodpovedajúcich povinností, ktoré môžu byť, najmä pokiaľ ide o ich dokazovanie, spojené s neistotou, pochybnosťou a spornosťou a tým aj s prípadnými zložitými súdnymi spormi. Ak zákonom stanovená premlčacia doba uplynula a oprávnená osoba v nej stanoveným spôsobom na súde svoje právo nevykonala, vzniká povinnej osobe oprávnenie vzniesť námietku premlčania a spôsobiť tak stav, že sa oprávnená osoba nemôže s úspechom domáhať na súde svojho práva. Dôvodné vznesenie námietky premlčania v občianskom súdnom konaní má totiž za následok, že súd nemôže oprávnenej osobe nárok priznať. V dôsledku toho nezostáva súdu, ktorý zistí, že námietka premlčania je dôvodná, nič iné ako žalobu oprávnenej osoby bez ďalšieho zamietnuť (R 29/1983, stanovisko senátu Najvyššieho súdu ČSSR k zaisteniu jednotného výkladu zákona, sp. zn. Sc 2/83 z 26.4.1983). Súd sa preto prednostne zaoberal otázkou dôvodnosti tejto námietky. Aj právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch ako jeden z relatívne samostatných prostriedkov ochrany osobnosti fyzickej osoby a rovnako tak ochrany pred diskrimináciou je právom majetkovej povahy, ktoré sa premlčuje (napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2Cdo/278/2007). To platí i pre právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 9 ods. 3 zákona č. 365/2004 Z. z. Aj keď ide o satisfakciu v oblasti nemateriálnych práv, jeho vyjadrenie v peniazoch spôsobuje, že ide o osobné právo majetkovej povahy, ktoré sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka. Počiatok plynutia všeobecnej trojročnej premlčacej doby v prípade náhrady za nemateriálnu ujmu je podľa § 101 Občianskeho zákonníka viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu objektívne spôsobilému porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby. Premlčacia doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy k takémuto zásahu došlo. V danej veci žalobca tvrdil, že neoprávneným konaním žalovaného (diskrimináciou v odmeňovaní) bolo zasiahnuté do osobnostných práv (mala byť znížená jeho dôstojnosť, spoločenská vážnosť a spoločenské uplatnenie v značnej miere) samotného žalobcu. Zásah do práv žalobcu nastal momentom účinnosti zákona č. 122/2005 Z. z., ktorým sa novelizoval zákon č. 385/2000 Z. z. (okrem iného aj § 69 ods. 2), podľa ktorého za výkon funkcie sudcu patrí sudcovi špeciálneho súdu a sudcovi NS SR, ktorý rozhoduje o opravných prostriedkoch vo veciach, na ktoré je v 1. stupni príslušný špeciálny súd, funkčný príplatok mesačne v sume rovnajúcej sa šesťnásobku priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok. Túto úpravu považuje žalobca za diskriminačnú. Predmetná novela nadobudla účinnosť dňa 15. apríla 2005. Následky tohto zásahu v podobe nemateriálnej ujmy u žalobcu podľa jeho tvrdenia stále pretrvávajú, preto sa domáhal aj upustenia od týchto zásahov. Žalobca mohol svoje právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vykonať prvýkrát 16. apríla 2005. Týmto dňom začala plynúť všeobecná trojročná premlčacia doba na uplatnenie predmetného nároku na súde, ktorá skončila dňom 16. apríla 2008. Žalobca však podal žalobu na súd až 8. januára 2009, teda po uplynutí premlčacej doby (napr. rozhodnutie NS SR, sp. zn. 2Cdo/194/2011). Začiatok plynutia premlčania nároku na náhradu nemajetkovej ujmy sa teda neodvíja od dĺžky trvania diskriminačného konania (uvedené je len kritériom pre stanovenie výšky nemajetkovej ujmy), ale od okamihu, kedy došlo k neoprávnenému zásahu objektívne spôsobilému porušiť alebo ohroziť osobnostné práva žalobcu. Premlčacia doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy k takémuto zásahu došlo. S ohľadom na uvedené závery sa javí nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy aj ako premlčaný v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka v spojení s § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Uznal preto námietku premlčania vznesenú žalovaným za dôvodnú a ďalej sa nezaoberal argumentáciou týkajúcou sa odôvodnenosti žalovaného nároku na zaplatenie sumy 223.818,86 eura po vecnej stránke. Vzhľadom na uvedené potom žalobu ako nedôvodnú zamietol v celom rozsahu. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p., avšak hoci by žalovanému patrila náhrada trov konania v rozsahu 100%, vzhľadom na skutočnosť, že mu žiadne

trovy nevznikli a súčasne náhradu trov konania ani priznať nežiadal, náhrada trov konania mu nepriznal (R 72/2018, uznesenie NS SR z 28. februára 2018, sp. zn. 7 Cdo 14/2018).

5. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, ktorý žiadal napadnutý rozsudok zrušiť napadnutý rozsudok a následne aby odvolací súd sám vyhovel žalobe v celom rozsahu a na podklade vyhovenia žalobe žalovaného zaviazal aj k náhrade trov konania. Odvolanie odôvodnil tým, že odôvodňuje tým, že napadnutý rozsudok trpí vadami v zmysle § 365 ods. 1 písm. b), c), d), f), h) C.s.p. V prvom rade poukázal na to, že pred vyhlásením napadnutého rozsudku vzniesol v prejednávanej veci námietku porušenia jeho základného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi, ktoré základné právo je garantované každému v čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“, ak nie je uvedené inak). Porušenie tohto jeho práva spočíva v odňatí predmetnej veci zákonnej sudkyňi okresného súdu a pridelenie tejto veci inému sudcovi okresného súdu. Uvedený článok a ani žiadny iný článok ústavy neobsahuje žiadne splnomocnenie, aby zákon mohol upraviť odňatie už pridelenej veci zákonnému sudcovi, ktorý vykonáva súdnictvo na príslušnom súde a následne vec prideliť inému sudcovi príslušného súdu. Žalobca pripomína, že uvedené základné právo je tak významné, že zabezpečenie jeho ochrany je zakotvené aj v ustanovení § 342 Trestného zákona, s tým že v odseku 2 porušenie tohto práva verejným činiteľom alebo osobou vykonávajúcou právomoc orgánu riadenia a správy súdov zakladá kvalifikovanú skutkovú podstatu trestného činu. Tým, že konajúci sudca napriek dôvodnosti žalobcom vznesenej námietky (dodatok 1. k rozvrhu práce na rok 2023 neobsahuje žiadne dôvody odňatia tejto veci zákonnej sudkyňi a jej pridelenie inému sudcovi okresného súdu) konal a rozhodol napadnutým rozsudkom vo veci samej, bol napadnutý rozsudok vyhlásený nesprávne obsadeným súdom v zmysle § 365 ods. 1 písm. c) C.s.p. v rozpore s čl. 48 ods. 1 ústavy. Napadnutý rozsudok neobsahuje žiadne úvahy konajúceho sudcu, ako sa vysporiadal s uvedenou námietkou žalobcu, v dôsledku čoho žalobca nedostal žiadnu odpoveď na rozhodnú otázku, ako sa vysporiadal so žalobcom namietaným porušením jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 1 ústavy. Z uvedeného dôvodu napadnutým rozsudkom bolo porušené aj základné právo žalobcu na spravodlivý proces v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p. (viď dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) C.s.p. v zmysle druhej vety stanoviska, publikovaného v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 2/2016 /ďalej len R 2/2016, ak nie je uvedené inak/). Namietal tiež, že pri postupe okresného súdu na pojednávaní podľa § 181 ods. 2 C.s.p. v rámci predbežného právneho posúdenia veci súdom došlo k porušeniu povinnosti súdu uviesť zákonné ustanovenia, z ktorých vyvodil svoj predbežný záver o nedôvodnosti žaloby napriek záveru o nepochybnosti skutkových tvrdení žalobcu v žalobe. V predmetnej veci je zrejmé, že pred pojednávaním obe strany konania viacerými písomnými podaniami prezentovali rozsiahlym a podrobným spôsobom svoje právne názory na nesporné žalobcom tvrdené skutkové okolnosti prípadu. Na výslovnú otázku právneho zástupcu žalobcu, na základe aplikácie akých konkrétnych zákonných ustanovení dospel sudca k predbežnému právnomu záveru o nedôvodnosti žaloby, žalobca nedostal žiadnu konkrétnu odpoveď (viď zvukový záznam z pojednávania). Týmto postupom bolo žalobcovi pri existencii rozsiahlych protichodných právnych argumentov strán znemožnené kvalifikovaným spôsobom právne protiargumentovať voči predbežným právnym názorom súdu na prejednávajúcu vec už na pojednávaní pred vyhlásením napadnutého rozsudku. V dôsledku toho bolo žalobcovi odňaté právo využiť možnosť kvalifikovanej právnej argumentácie na (neznáme) predbežné právne názory súdu pred rozhodnutím súdu a realizovať tak svoje procesné práva, vyplývajúce z materiálneho účelu procesného inštitútu podľa § 181 ods. 2 C.s.p.. Z uvedených dôvodov procesný postup okresného súdu v prejednávanej veci podľa § 181 ods. 2 C.s.p. zavinením konajúceho sudcu nespĺnil materiálny účel, pre ktorý bol tento procesný inštitút zákonodarcom zakotvený do ustanovení Civilného sporového poriadku. Hoci okresný súd v rámci postupu podľa § 181 ods. 2 C.s.p. uviedol, že vec bude okrem iného posudzovať aj podľa úpravy zákona č. 365/2004 Z. z., nepochybne odmietol zdôrazniť, že pri svojich záveroch o absencii pasívnej legitímácie nebude aplikovať ustanovenia § 3 a § 6 ods. 1, 2 najmä písm. b) zákona č. 365/2004 Z. z., znenie ktorých ustanovení (podľa názoru žalobcu pre posúdenie veci podstatných - viď ďalej odôvodnenie odvolania) neuviedol ani v odôvodnení napadnutého rozsudku medzi obsahom ustanovení, ktoré aplikoval na prejednávajúcu vec. S poukazom na povinnosť súdu podľa § 220 ods. 2 C.s.p. uviesť odôvodnení rozsudku okrem iného aj to, ako posúdil právne argumenty strán, postupom súdu podľa § 181 ods. 2 C.s.p. v rozpore s procesným účelom tohto ustanovenia bolo žalobcovi pred vynesením napadnutého rozsudku upreté procesné právo uplatniť kvalifikovanú právnu protiargumentáciu voči predbežným právnym záverom okresného súdu, čím došlo v takej miere k znemožneniu žalobcovi, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p. Uviedol tiež, že považuje za správne skutkové závery okresného súdu, podľa ktorých za účinnosti § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. v znení

zákona č. 122/2005 Z. z. dochádzalo k rozdielnemu odmeňovaniu sudcov všeobecných súdov oproti sudcom (v súčasnosti už bývalého) Špeciálneho súdu. Okresný súd správne a v súlade s objektívnou realitou skutkovo ustálil, že sudcovia bývalého Špeciálneho súdu v dobe účinnosti uvedenej právnej úpravy poberali plat za výkon súdnictva vo výške cca 300% platu sudcov ostatných všeobecných súdov. Nesprávny, teda skutočnosti celkom zjavne nezodpovedajúci, je však skutkový záver okresného súdu, podľa ktorého žalobca k momentu účinnosti zákona č. 122/2005 Z. z., teda ku dňu 15.4.2005, vykonával funkciu sudcu. Žalobca v žalobe a ani v žiadnom inom svojom podaní vo veci nikdy netvrdil, že ku dňu 15.4.2005 vykonával funkciu sudcu (k uvedenému dňu vykonával advokátsku prax). Žalobca nemal k tomu žiadny dôvod, pretože žalobca žalobou časovo vymedzil skutkové okolnosti, o ktoré opiera uplatnené nároky, na dobu od začiatku roku 2006, kedy už vykonával funkciu sudcu. Z priebehu pojednávania vyplýva, že k otázke doby výkonu funkcie sudcu žalobcom napriek úradnej povinnosti súdu podľa § 311 C.s.p. vykonať nevyhnutné dokazovanie aj bez návrhu okresný súd nevykonával žiadne dokazovanie. Ak teda okresný súd pri svojich právnych záveroch o premlčaní nároku na peňažnú satisfakciu žalobcu vychádzal zo skutočnosti, že žalobca mohol svoje právo na peňažnú satisfakciu uplatniť prvýkrát 16.4.2005 (viď bod 27 odôvodnenia napadnutého rozsudku), vychádzal zo skutkového záveru, ktorý nemá žiadnu oporu ani v tvrdeniach strán a ani vo výsledkoch vykonaného dokazovania. Ide o vadu napadnutého rozsudku v zmysle § 365 ods. 1 písm. f) C.s.p. V odvolaní žalobca tiež namieta, že právne závery okresného súdu ohľadne absencie pasívnej legitímácie žalovaného (Slovenskej republiky) v prejednávanej veci vychádzajú z celkom zjavne nesprávneho (arbitrárneho) právneho posúdenia veci. Poukázal na to, že okresný súd v bode 19. odôvodnil svoj záver o absencii pasívnej legitímácie žalovaného tým, že štát ako subjekt občianskoprávných vzťahov vystupuje len tam, kde je to výslovne uvedené. Podľa názoru okresného súdu si žalobca neuplatňuje právo na základe zákona č. 385/2000 Z. z. a zo zákona č. 365/2004 Z. z. vyplýva, že za následok zodpovedá ten, kto porušenie spôsobil. Z toho okresný súd vyvodil, že štát nie je zodpovedný za prijatie predmetného protiústavného zákona zákonodarným zborom štátu (pozn. žalobcu - napriek tomu, že všetky štátne orgány v rámci zákonom zverenej právomoci konajú v mene štátu - viď aj úvod napadnutého rozsudku „ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY“). Keďže podľa názoru okresného súdu zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva, že by štát bol a mohol byť zodpovedný za prijatie protiústavného zákona zo strany zákonodarcu, podľa názoru okresného súdu pasívne legitimovaným subjektom môže byť len ten, kto porušil zásadu rovnakého zaobchádzania. Podľa názoru žalobcu uvedené právne závery okresného súdu sú tak arbitrárne, že by mohli byť subsumovateľné aj pod pojem „svojvoľné uplatňovanie práva“ v zmysle § 326a Trestného zákona. Ak by okresný súd dôsledne aplikoval ustanovenie § 25 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z. z. musel by dospieť k právnomu záveru, podľa ktorého z právneho vzťahu medzi štátom (v danom prípade žalovanou Slovenskou republikou) a žalobcom vyplýva aj zákonná právna povinnosť žalovaného poskytovať sudcovi (žalobcovi) odmenu za vykonanú prácu. Ak by okresný súd na vec aplikoval aj ustanovenie § 3 ods. 1 zákona č. 365/2004 Z. z. (v odôvodnení napadnutého rozsudku neuvedené), musel by dospieť k právnomu záveru, podľa ktorého každý (bez akejkoľvek výnimky) je povinný dodržiavať zásadu rovnakého zaobchádzania v pracovnoprávných a obdobných vzťahoch, a teda aj štát, ako nositeľ zákonnej právnej povinnosti poskytovať odmenu sudcovi za vykonanú prácu, je podľa tohto ustanovenia zo zákona povinný dodržiavať zásadu rovnakého zaobchádzania. Ak by okresný súd na vec aplikoval aj ustanovenie § 3 ods. 3 zákona č. 365/2004 Z. z. (tiež v odôvodnení napadnutého rozsudku neuvedené), musel by nepochybne dospieť k právnomu záveru, podľa ktorého povinnosť dodržiavať zásadu rovnakého zaobchádzania je objektívna, keďže podľa tohto ustanovenia pri posudzovaní, či ide o diskrimináciu alebo nie, sa neberie do úvahy, či dôvody, ktoré k nej viedli, vychádzali zo skutočnosti alebo mylnej domnienky. V tejto súvislosti žalobca poukazuje na to, že okresný súd opäť v neprospech žalobcu vôbec neaplikoval pre posúdenie pasívnej legitímácie podstatné ustanovenie § 6 ods. 1, 2 písm. b) zákona č. 365/2004 Z. z. (znovu v odôvodnení napadnutého rozsudku neuvedené), podľa ktorého je zákonnou povinnosťou každého (teda aj štátu vo vzťahu k sudcovi) uplatňovať zásadu rovnakého zaobchádzania okrem iného aj v oblasti odmeňovania. V tejto súvislosti žalobca dodáva, že právo na odmenu sudcu od štátu je majetkovým (občianskoprávnym) právom sudcu voči štátu v zmysle § 1 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v ktorom majetkovom vzťahu je štát právnickou osobou ako subjekt práva podľa § 21 Občianskeho zákonníka. Ak teda súčasťou vzťahu medzi sudcom a štátom podľa § 25 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z. z. je aj majetkový vzťah, týkajúci sa odmeňovania a ustanovenia § 3 ods. 1, § 6 ods. 1, 2 písm. b) zákona č. 365/2004 Z. z. ukladajú štátu právnu povinnosť dodržiavať zásadu rovnakého zaobchádzania aj v odmeňovaní žalobcu pri objektívnej zodpovednosti podľa § 3 ods. 3 zákona č. 365/2004 Z. z., právny záver okresného súdu o absencii pasívnej legitímácie žalovaného celkom zjavne vykazuje znaky arbitrárnosti pri aplikácii platného a účinného právneho poriadku Slovenskej republiky na prejednaný prípad. Tu treba dodať, že s poukazom na uvedené

nemá žiadnu oporu v zákone poukaz okresného súdu v bode 20. napadnutého rozsudku na to, že žalobca neoznačil za zodpovedný subjekt výbory, poslancov, vládu, Národnú radu Slovenskej republiky, predsedu Národnej rady Slovenskej republiky, predsedu vlády Slovenskej republiky a prezidenta Slovenskej republiky. V súvislosti s uvedeným poukazom okresný súd nedokázal ani označiť konkrétne zákonné ustanovenie, z ktorého by vyplýval majetkový právny vzťah odmeňovania medzi sudcom a niektorým z vymenovaných štátnych orgánov žalovaného (Slovenskej republiky). Keďže žalobca v tomto konaní namieta porušenie zásady rovnakého zaobchádzania v súvislosti s jeho odmeňovaním pri zákonom stanovenej právnej povinnosti žalovaného odmeňovať žalobcu, jediným záverom, súladným s platným právnym poriadkom Slovenskej republiky, je bez akýchkoľvek pochybností jedine právny záver, podľa ktorého pasívne legitimovaným v danom spore je práve a jedine štát, teda žalovaný. Z uvedených dôvodov žalobca považuje právny záver okresného súdu o absencii pasívnej legítimácie žalovaného v prejednávanej veci za celkom zjavne nesprávny, až arbitrárny v zmysle § 365 ods. 1 písm. h), b) C.s.p. Ďalej žalobca v odvolaní uviedol, že sa stotožňuje so správnosťou právnych záverov okresného súdu v bode 21. a 22. odôvodnenia napadnutého rozsudku, podľa ktorých na podklade imperatívu v ustanovení § 315 ods. 1, 2 C.s.p. vo vzťahu k určovaciemu petitu žaloby nie je možné aplikovať cenzus preukázania naliehavého právneho záujmu podľa § 137 písm. c) C.s.p.. Žalobca k tomu považuje za potrebné dodať, že podľa § 11 ods. 3 zákona č. 365/2004 Z. z. aj za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku bolo zakázané aplikovať cenzus preukázania naliehavého právneho záujmu podľa § 80 písm. c) OSP vo veciach porušovania zásady rovnakého zaobchádzania podľa zákona š. 365/2004 Z. z., čo zrejme podľa obsahu predložených písomných podaní ušlo pozornosti nielen žalovaného, ale aj súdom v rozhodnutiach, na ktoré žalovaný poukazyval vo svojich vyjadreniach. Podľa odôvodnenia napadnutého rozsudku sa okresný súd zaoberal dôvodnosťou určovacieho petitu v bode 23. Týmto petitom sa domáhal, aby súd určil, že odmeňovanie žalobcu vo funkcii sudcu v rokoch 2006 až 2008 uskutočňované za účinnosti § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. v znení zákona č. 122/2005 Z. z. je v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania. Určovacím petitom tak žalobca nespochybniteľným spôsobom vymedzil udalosti, ktoré sa udiali v objektívnej realite, v dôsledku ktorých udalostí žalobca v tomto súdnom konaní žiadal rozhodnúť o určení porušenia zásady rovnakého zaobchádzania (určovací petít). Je tomu tak preto, že označenie účinnosti zákonného ustanovenia v určovacom petite jasne časovo vymedzuje udalosti, ktoré žalobca žiada právne posúdiť žalobou, keďže pri zákonnej fikcii „iura novit curia“ konajúci sudca musí poznať nielen znenie § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. v znení zákona č. 122/2005 Z. z., ale aj dobu účinnosti uvedeného ustanovenia v žalobcom formulovanom znení určovacieho petitu. Rovnako žalobca v určovacom petite jednoznačne a nespochybniteľne označil sudcov (teraz už bývalého) Špeciálneho súdu (nie Špecializovaného trestného súdu). V zmysle zásady „iura novit curia“ je teda nespochybniteľné, že žalobcom vymedzený určovací petít sa týka odmeňovania v dobe účinnosti § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. v znení zákona č. 122/2005 Z. z., ktorá sa prekrýva s dobou výkonu funkcie sudcu žalobcom. Žalobca v tejto súvislosti pripomína, že podľa skutkových zistení v odôvodnení napadnutého rozsudku, majúcich oporu v zhodných tvrdeniach strán a vo vykonanom dokazovaní, okresný súd v zhode s objektívnou skutočnosťou skutkovo ustálil, že v dobe účinnosti § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. v znení zákona č. 122/2005 Z. z. dochádzalo k rozdielnemu odmeňovaniu sudcov všeobecných súdov oproti sudcom bývalého Špeciálneho súdu, a teda že sudcovia bývalého Špeciálneho súdu v dobe účinnosti uvedenej právnej úpravy poberali plat za výkon súdnictva vo výške cca 300% platu sudcu ostatných všeobecných súdov (teda aj sudcov bývalého Vyššieho vojenského súdu v Trenčíne, na ktorom bol žalobca pridelený k výkonu funkcie sudcu v rozhodnom, žalobou vymedzenom období rokov 2006 až 2008, od 1. apríla 2009 sa zo zákona stal sudcom Krajského súdu v Trenčíne). Okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku k dôvodom zamietnutia aj určovacieho petitu uviedol, že vyššie uvedené bez ďalšieho súčasne neznamená, že žaloba je dôvodná. Dôvodom je, že žalobca sa domáhal určenia, že jeho odmeňovanie „je“ (t. j. nie, že „bolo“) v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania. Takémuto petitu súd nemôže vyhovieť, pretože v čase rozhodovania súdu nie je preukázaná žiadna diskriminácia v odmeňovaní žalobcu zavedená novelou vykonanou zákonom č. 122/2005 Z. z. v § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z., pretože protiprávny (diskriminačný) stav bol po prijatí nález č. 290/2009 Z. z. odstránený prijatím zákona č. 291/2009 Z. z. o Špecializovanom trestnom súde a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 291/2009 Z. z.“). Za stavu existujúceho v čase rozhodnutia súdu teda nemožno urobiť záver, že by odmeňovanie žalobcu bolo diskriminačné s poukazom na úpravu odmeňovania zavedenú zákonom č. 122/2005 Z. z., keďže táto úprava odmeňovania už v súčasnosti neexistuje. Navyše Ústavný súd v citovanom náleze č. 290/2009 Z. z. nespochybnil samotný charakter funkčných príplatkov pre sudcov špeciálneho (dnes špecializovaného trestného) súdu. Ústavný súd spochybnil len ústavnosť výšky príplatku, ktorý bol v čase pred vydaním nález Ústavného súdu č. 290/2009 Z. z. upravený v ustanovení § 69 ods. 2 zákona

č. 385/2000 Z. z. na šesťnásobok priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR. Uvedenému nasvedčuje aj súčasné znenie uvedeného ustanovenia, ktorou je výška príplatku upravená na dvojnásobok priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR. Z toho vyplýva, že Ústavný súd SR nepoprel, že sudcovia špeciálneho súdu (aktuálne špecializovaného trestného súdu) neboli v rovnakej situácii ako ostatní sudcovia všeobecného súdnictva. K tomu žalobca uviedol, že po prečítaní úvodnej časti daného odôvodnenia napadnutého rozsudku zostal doslova v šoku, ako mohol sudca v rozpore so svojim právnym záverom o protiprávnosti stavu (o diskriminácii) za účinnosti § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. v znení zákona č. 122/2005 Z. z. zamietnuť žalobu vo vzťahu k žalobou vymedzenému určovacímu petitu. Z hľadiska práva žalobcu podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, teda práva na to, aby súd rozhodol o jeho občianskych právach, tak nastala mierne povedané absurdná situácia, keď okresný súd dospel k právnemu záveru, podľa ktorého v žalobou vymedzenej dobe došlo k porušeniu žalobcovho práva na rovnaké zaobchádzanie, k diskriminácii (k inému právnemu záveru na základe viazanosti nálezom ústavného súdu podľa § 193 C.s.p. ani nemohol dospieť) a napriek tomu okresný súd zamietol žalobu v časti určovacieho petitu na základe právneho posúdenia skutkových okolností, daných až v čase vyhlásenia napadnutého rozsudku, ktorých právneho posúdenia sa žalobca podanou žalobou vôbec nedomáhal vo vzťahu k určovacímu petitu. Z absurdity takéhoto postupu okresného súdu sa mu doslova zastavuje rozum, keďže okresný súd dospel k záveru, že skutkové okolnosti a právne posúdenie v žalobe vo vzťahu k určovacímu petitu je správne a napriek tomu v tejto časti žalobu zamietol, dôvodiac posúdením skutkového stavu, existujúceho v čase vyhlásenia napadnutého rozsudku, posúdenia ktorého skutkového stavu sa nedomáhal. S poukazom na uvedené konštatoval, že okresný súd zamietnutím žaloby v časti určovacieho petitu napriek svojmu správne a zákonnému právnemu záveru o diskriminácii v dobe vymedzenej žalobou flagrantným spôsobom poprel jeho základné právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru a čl. 46 ods. 1 Ústavy, ktoré popretie základného práva zakladá vadu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p., pretože okresný súd zamietol žalobu vo vzťahu k určovacímu petitu v rozpore s vlastným správne právnym záverom na správne ustálený skutkový stav, vymedzený v určovacom petite žaloby. Uvedené hrubé porušenie jeho základných práv na súdnu ochranu nemôže ospravedlniť ani poukaz okresného súdu vo vyššie citovanej časti napadnutého rozsudku na to, že v navrhovanom určovacom petite žalobca použil slovo „je“ a nie slovo „bolo“. Pozornosti okresného súdu zrejme ušlo, že žaloba bola podaná v čase účinnosti (!!!) § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. v znení zákona č. 122/2005 Z. z. Nikdy žiadnym spôsobom nezmenil žalobu v zmysle § 140 ods. 2 C.s.p. vo vzťahu ku skutkovým okolnostiam vymedzeným vo vzťahu k určovacímu petitu, iba vo vzťahu k peňažnej satisfakcii rozšíril žalobu o porušovanie zásady rovnakého zaobchádzania o skutkové okolnosti, ku ktorým došlo až po podaní žaloby do straty účinnosti § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. v znení zákona č. 122/2005 Z. z. Ak sa teda okresný súd nepochybné mylne domnieval, že v čase rozhodovania súdu by mala byť žalobou navrhovaná formulácia určovacieho petitu v žalobe rozporná s obsahom žaloby vzhľadom na (ním „nezavinenú“) stratu účinnosti § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. v znení zákona č. 122/2005 Z. z., bol okresný súd povinný pred rozhodnutím vo veci postupovať podľa ustanovení § 129 C.s.p., keďže nejasnosť podania vo veci samej, prípade rozpor petitu s obsahom žaloby je odstrániteľná prekážka konania. Ak sa teda okresný súd domnieval, že určovacím petitom sa žalobca domáha rozhodnutia o porušovaní zásady rovnakého zaobchádzania v čase vyhlásenia napadnutého rozsudku, musel si byť vedomý toho, že takýto výklad určovacieho petitu je v rozpore s dôvodmi žaloby. V takom prípade pred rozhodnutím vo veci samej preto podľa § 129 ods. 1, 2 C.s.p. by bol povinný uznesením vyzvať žalobcu, aby žalobu doplnil alebo opravil v určenej lehote s uvedením, v čom je žaloba v časti určovacieho petitu neúplná alebo nezrozumiteľná a ako teda žalobu doplniť alebo opraviť s poučením o možnosti odmietnutia žaloby v časti určovacieho petitu. Preto ak okresný súd dospel k záveru, že právna skutočnosť, nezávislá od jeho vôle, ktorá nastala po podaní žaloby, mala za následok nejasnosť alebo nezrozumiteľnosť určovacieho petitu, bol povinný postupovať podľa § 129 C.s.p. a v prípade neodstránenia nejasnosti alebo nezrozumiteľnosti určovacieho petitu bol povinný rozhodnúť o odmietnutí žaloby v časti určovacieho petitu a nie bez dodržania uvedeného zákonného postupu žalobu v tejto časti zamietnuť. Ak sa teda okresný súd (bezodôvodne) domnieval, že sa v časti určovacieho petitu na rozdiel do skutkových okolností, označených v žalobe, domáha posúdenia skutkového stavu, existujúceho v čase vyhlásenia napadnutého rozsudku a nepostupoval podľa ustanovenia podľa ustanovenia § 129 C.s.p., zakladá to vadu podľa § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p. V priebehu predmetného súdneho konania nikdy neprejavil vôľu, aby súd určovacím výrokom vyslovil rozpor so zásadou rovnakého zaobchádzania vo vzťahu k odmeňovaniu žalobcu v čase vyhlásenia napadnutého rozsudku. Logicky by sa takéhoto posúdenia nemohol nikdy opodstatnene domáhať, keďže v súdnom konaní nie je možné žalobou úspešne sa domáhať práv z právnych skutočností, ktoré majú nastať v budúcnosti po podaní žaloby. Na základe čítania s porozumením je preto nepochybné, že

sloveso „je“, použité žalobcom v určovacom petite žaloby, má z hľadiska vetnej skladby (z gramatického hľadiska) vzťah k navrhovanému právnomu posúdeniu odmeňovania v čase vymedzenom žalobou („je v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania“) za účinnosti § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. v znení zákona č. 122/2005 Z. z., teda použité sloveso „je“ sa vzťahuje na právne posúdenie udalostí, ktoré nastali pred podaním žaloby (v minulom čase), nie na právne posúdenie udalostí v čase vyhlásenia napadnutého rozsudku. V rozhodovacej praxi súdy dlhodobo ustáleno používajú sloveso „je“ v určovacích výrokoch vo vzťahu k právnomu záveru posúdeniu právnych skutočností v minulosti (viď napr. „odstúpenie od zmluvy je neplatné“, „výpoveď nájmu je neplatná, v pracovnoprávných veciach „výpoveď je neplatná“, skončenie pracovnoprávneho vzťahu je neplatné“), ktorá súdna prax by mala byť každému sudcovi známa. Vo vzťahu k posúdeniu otázky premlčania žalobca v odvolaní namieta, že okresný súd v rozpore s ustanovením § 220 ods. 2 C.s.p. v odôvodnení napadnutého rozsudku vôbec neuviedol, ako posúdil jeho právne argumenty na aplikáciu ustanovení o premlčaní na prejednávany prípad, uvedené v jeho rozsiahlych vyjadreniach k veci. Porušením uvedenej povinnosti podľa § 220 ods. 2 C.s.p. v napadnutom rozsudku okresný súd porušil aj jeho právo dostať rozhodné odpovede na rozhodné otázky, čo podľa ustálenej súdnej praxe Ústavného súdu Slovenskej republiky znamená porušenie práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa ustálenej súdnej praxe Európskeho súdu pre ľudské práva to zakladá porušenie čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Uvedené pochybenie okresného súdu tak samo osebe zakladá existenciu vady podľa § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p. v zmysle druhej vety stanoviska R 2/2016. Odcitoval v tejto súvislosti v odvolaní svoju právnu argumentáciu proti žalovaným vznesenej námietke premlčania, v rámci ktorej poukázal na to, že v prípade posudzovania premlčania práva na kompenzáciu ujmy obete porušenia zákazu diskriminácie, ktoré premlčanie nie je osobitne upravené ani Občianskym zákonníkom a ani iným zákonom, je nevyhnutné aplikovať analogicky podľa § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka ustanovenia o premlčaní nároku na náhradu škody, keďže ujma z porušenia práva je svojim obsahom najbližšie škode z porušenia práva (viď vyvíjajúca sa judikatúra v zmysle komunitárneho výkladu pojmu ujma, prezentovaná publikovaným rozhodnutím R 61/2018, podľa ktorej judikatúry satisfakcia nemajetkovej ujmy nesie osud náhrady škody). V oboch prípadoch nepochybne ide o kompenzačné nároky z titulu deliktuálneho konania. Nejde o práva, ktoré vznikli zo zákona alebo z právneho úkonu (§ 34 Občianskeho zákonníka), ale ide o práva vzniknuté z protiprávneho (deliktuálneho) konania. Pre začiatok a dobu plynutia premlčacej doby je preto správne a zákonné aplikovať ustanovenie § 853 ods. 1 v spojení s ustanovením § 106 Občianskeho zákonníka. Keďže v čase uplatnenia nárokov na súde podanou žalobou stále dochádzalo k jeho diskriminácii zo strany žalovanej, žaloba bola podaná v lehote podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka, lebo diskriminácia v čase podania žaloby stále trvala, z ktorého dôvodu sa logicky rozsah vznikajúcej ujmy obete z diskriminácie (z deliktuálneho konania) stále zväčšoval. Uplatnenie nároku žalobcu na plnenie v čase podania žaloby zodpovedalo rozsahu tejto ujmy, rozsah ktorej ujmy bol žalobcovi známy k momentu podania žaloby na súd. Na rozširovanie ujmy z dôvodu pokračovania diskriminácie zo strany žalovanej aj po podaní žaloby reagoval rozšírením nároku z titulu zväčšujúcej sa ujmy na základe pokračovania v diskriminácii aj po podaní žaloby až do doby jej odstránenia v dôsledku právnych účinkov nálezu ústavného súdu. Až momentom skončenia tejto diskriminácie na základe diskriminačného ustanovenia § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. preto mohla začať plynúť subjektívna lehota premlčania podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka, lebo až po skončení diskriminácie mohol byť objektívne známy žalobcovi celkový rozsah kompenzácie ujmy žalobcu, ktorá mu vznikla v dôsledku trvajúcej diskriminácie, zistenie ktorého rozsahu je nevyhnutné na posúdenie rozsahu satisfakcie za dobu trvania diskriminácie. Až momentom ukončenia predmetného diskriminačného konania žalovanej vo vzťahu k žalobcovi na základe aplikácie 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. začala plynúť aj objektívna premlčacia doba podľa § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka, lebo do tohto momentu trvala udalosť, z ktorej žalobcovi kontinuálne vznikala ujma. Okresný súd však podľa žalobcu v rozpore s ustanovením § 220 ods. 2 C.s.p. v odôvodnení napadnutého rozsudku neposkytol žiadne vysvetlenia, ako posúdil jeho vyššie uvedené právne argumenty o nedôvodnosti žalovaným vznesenej námietky premlčania žalobcom uplatneného právneho nároku na peňažnú satisfakciu za okresným súdom zistené porušovanie zásady rovnakého zaobchádzania v dobe účinnosti § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. v znení zákona č. 122/2005 Z. z. Žalobca naďalej trvá na právnom názore, podľa ktorého porušovanie zásady rovnakého zaobchádzania je deliktuálnym (protiprávnym) konaním. Preto ujma z takéhoto pokračovacieho (jednotiaci zámer odmeňovania na základe účinnosti protiústavného právneho predpisu) deliktuálneho konania podľa eurokonformného výkladu a podľa v súčasnosti už ustálenej súdnej praxe nesie osud škody. Preto v zmysle § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka nesie osud škody aj právne posúdenie otázok premlčania nároku na peňažnú satisfakciu z titulu porušenia zásady rovnakého zaobchádzania. Preto právne posúdenie premlčania v odôvodnení napadnutého

rozsudku trpí vadami porušenia práva na spravodlivý proces podľa § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p. a nesprávneho právneho posúdenia veci v zmysle § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p. Právny záver okresného súdu, podľa ktorého mohol svoje právo na peňažnú satisfakciu prvý krát vykonať 16.4.2005, vychádza z nesprávnych skutkových záverov okresného súdu v otázke jeho doby výkonu funkcie sudcu, nemajúcich oporu ani v jeho tvrdeniach a ani vo výsledkoch vykonaného dokazovania (dňa 16.4.2005 vykonával ešte advokátsku prax). Odhliadnuc od uvedených nesprávnych skutkových zistení je nesprávny právny záver okresného súdu, podľa ktorého sudcovia všeobecných súdov, činní v čase nadobudnutia zákona č. 122/2005 Z. z., mohli prvý krát vykonať právo na peňažnú satisfakciu za porušenie zásady rovnakého zaobchádzania v odmeňovaní už dňa 16.4.2005. K porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania môže dôjsť až momentom vyplatenia rozdielnej odmeny. Ak teda zákon č. 122/2005 Z. z. nadobudol účinnosť dňa 15.4.2005 a sudcovia dostávajú odmenu za vykonanú prácu mesiac pozadu, prvý krát mohli vykonať právo na peňažnú satisfakciu za porušenie zásady rovnakého zaobchádzania v odmeňovaní až v mesiaci máj 2005 po vyplatení odmeny za prácu v mesiaci apríl 2005, teda nie už 16.4.2005, ako je to tvrdené v odôvodnení napadnutého rozsudku. Žalobca považuje za arbitrárny právny záver „žalobcu“, podľa ktorého aj v prípade, že by vykonával funkciu sudcu k dňu 15.4.2005, by mohol prvý krát už dňa 16.4.2005 úspešne uplatniť nárok na peňažnú satisfakciu vo výške 156.648,87 eur, v žalobe vyvedený z rozdielu v odmeňovaní od roku 2006 do podania žaloby. Je tomu tak preto, že právny nárok na peňažnú satisfakciu čo do dôvodu a výšky môže vzniknúť až v príčinnej súvislosti s reálnym, nie budúcim možným, porušením zásady rovnakého zaobchádzania. Preto objektívne nemohol úspešne uplatniť vznik práva na peňažnú satisfakciu vo výške 156.648,87 v príčinnej súvislosti s diskriminačným odmeňovaním eur už dňa 16.4.2005, teda predtým než vôbec mohlo dôjsť k ujme v príčinnej súvislosti s porušovaním jeho základného práva na rovnaké zaobchádzanie v odmeňovaní od roku 2006 do podania žaloby. Z uvedených dôvodov v priebehu konania rozšíril svoj nárok na peňažnú satisfakciu o ďalšiu sumu, odvodenú z každomesačne sa opakujúceho porušovania zásady rovnakého zaobchádzania v odmeňovaní v dobe po podaní žaloby do straty účinnosti § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. v znení zákona č. 122/2005 Z. z. Aj z uvedených dôvodov je v zmysle § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p. arbitrárny právny záver okresného súdu, podľa ktorého už dňa 16.4.2005 mohol prvý krát vykonať v žalobe uplatnený nárok na peňažnú satisfakciu vo výške 156.648,87 eur, ktorý nárok vznikol a rozširoval sa až v príčinnej súvislosti s každomesačným opakovaním porušovania zásady rovnakého zaobchádzania v odmeňovaní žalobcu v rokoch 2006 až 2008. Napokon žalobca uviedol, že doterajší celý priebeh tohto súdneho konania v ňom vzbudzuje názor, že okresný súd vykonal všetko pre to, aby žalobcovi uprel jeho právo na súdnu ochranu vo vzťahu k ním žalobou uplatneným právam voči žalovanému. Odvodzuje to od toho, že od podania žaloby ho Okresný súd Bratislava I v tomto antidiskriminačnom spore opakovane zaťažoval diskriminačne nezákonnou poplatkovou povinnosťou po dobu takmer 11 rokov, napriek tomu že o rovnakých právnych nárokoch, uplatnených žalobou inými sudcami, rozhodovali sudcovia Okresného súdu Bratislava I po zaplatení súdneho poplatku vo výške 66 eur. V prejednávanej veci pod hrozbou zastavenia konania zaplatil súdny poplatok veci vo výške 4.765 eur, ktorý po jeho zaplatení žiadal vrátiť s poukazom na to, že v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania boli rovnaké uplatnené nároky iných sudcov Okresným súdom Bratislava I prejednané a rozhodnuté vo veci po zaplatení súdneho poplatku vo výške 66 eur. Jeho žiadosti žalobcu o vrátenie zaplateného súdneho poplatku vo výške presahujúcej 66 eur nebolo vyhovené. Poplatkové diskriminačné „besnenie“ v predmetnej veci ďalej pokračovalo a vyvrcholilo výzvou na doplatenie súdneho poplatku v sume 8.796 eur pod hrozbou zastavenia konania. Poplatkové „konanie“, trvajúce temer 11 rokov, bolo zastavené rozhodnutím odvolacieho súdu až zo dňa 11.11.2019. Jeho názor o postupe okresného súdu, upierajúceho mu právo na súdnu ochranu, potvrdzujú aj arbitrárne právne názory okresného súdu v odôvodnení napadnutého rozsudku na skutkové okolnosti nevymedzené v žalobe a arbitrárne ignorovanie zisteného porušovania zásady rovnakého zaobchádzania vo vzťahu ku skutkovým okolnostiam, vymedzeným v žalobe. Vzhľadom na uvedené žiadal odvolaniu vyhovieť.

6. Odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu, preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie a nakoľko dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, predmetný rozsudok svojim rozsudkom zo dňa 06.08.2024, č.k. 8Co/114/2023-385, ako vecne správny potvrdil.

7. Proti rozsudku odvolacieho súdu zo dňa 06.08.2024, č.k. 8Co/114/2023-385, podal žalobca dovolanie, na základe ktorého Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 27.08.2025, sp. zn. 2Cdo/169/2024, napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení zrušujúceho uznesenia dovolací súd poukázal na to, že súd prvej inštancie ako aj odvolací súd v predmetnej veci konštatovali viaceré dôvody, ktoré odôvodňujú zamietnutie žaloby.

Záver súdu prvej inštancie o nedôvodnosti žaloby z dôvodu nedostatku pasívnej legitímácie Slovenskej republiky v zastúpení Ministerstva spravodlivosti SR sa podľa vyjadrenia samotného súdu týkal všetkých výrokov a sám osebe postačoval na odôvodnenie zamietnutia žaloby v celom rozsahu. Popritom („nad rámec“) súd prvej inštancie vymedzil ku každému z výrokov petitu ešte ďalší dôvod na zamietnutie (z dôvodu nesprávnej textácie žaloby pokiaľ ide o konštatovanie „určenie“ porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, z dôvodu nemožnosti uložiť povinnosť upustiť od odmeňovania, či premlčania peňažnej časti nároku žalobcu). Odvolací súd sa s týmito dôvodmi stotožnil, ku každému sa osobitne vyjadril. Ako žalovanú označil žalobca v podanej žalobe Slovenskú republiku, v menej ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti SR, teda štát. Súd prvej inštancie odôvodnil záver o nedostatku pasívnej legitímácie žalovanej tým, že žalobca opiera svoje nároky o zákon č. 365/2004 Z. z., z ktorého však nevyplýva, že by za porušenie zásady rovnakého zaobchádzania mal a mohol byť zodpovedný v určitých prípadoch štát a zo žiadneho právneho predpisu ale nevyplýva, že by štát bol a mohol byť zodpovedný za prijatie protiústavného zákona zo strany zákonodarného orgánu. Podľa súdu v súlade s uvedeným pasívne legitimovaným subjektom môže byť len ten, kto porušil zásadu rovnakého zaobchádzania. Súd prvej inštancie ďalej pokračoval vo svojich záveroch o nedostatku pasívnej legitímácie, spochybnil, či ministerstvo, ktoré žalobcovi len vyplácalo prostredníctvom služobného úradu plat podľa platných a účinných právnych predpisov, ako orgán konajúci za žalovanú zodpovedá za prijatie protiústavného zákona. ... Zástupca žalovanej sa preto nemohol dopustiť neoprávneného konania nevyplácaním platu v nesprávnej výške žalobcovi a tým ho diskriminovať, pretože pri vyplácaní žalobcovi postupoval v súlade s platnými právnymi predpismi. Podľa názoru súdu ministerstvo nie je zodpovedné za prijatie protiústavného zákona. Prvoinštančný súd ďalej naznačil, ktoré iné štátne orgány by za prijatie zákona mohli zodpovedať, ale žalobca nikoho z nich za žalovaného neoznačil. Odvolací súd v tejto súvislosti uviedol, že súd prvej inštancie tiež správne vychádzal z toho, že Ministerstvo spravodlivosti SR, ktoré žalobcovi len vyplácalo prostredníctvom služobného úradu plat podľa platných a účinných právnych predpisov, ako orgán konajúci za žalovanú, nemôže zodpovedať za prijatie protiústavného zákona, keď ministerstvo konajúce za žalovanú žalobcovi vyplácalo plat. Ďalej rozvíjal svoju argumentáciu v tom smere, že Ministerstvo spravodlivosti SR nie je subjektom, ktorý nesie zodpovednosť za legislatívnu činnosť Národnej rady Slovenskej republiky. Napokon odvolací súd opätovne poukázal na to, že žalobca sa domáha nápravy protiprávneho stavu, ktorý mal byť spôsobený jeho diskrimináciou, proti žalovanej, ktorou je Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR spôsobom, ktorý je zo strany orgánu konajúceho v danom prípade za štát (právne) nemožný, pretože ak by malo dôjsť k uspokojeniu nároku zo strany žalovanej, bolo by to objektívne možné iba ak by žalovaná hrubým spôsobom porušila právne predpisy upravujúce nakladanie s rozpočtovými prostriedkami. V nadväznosti na uvedené dovolací súd konštatoval, že zástupca štátu bol nesprávne označený a mal byť ako zástupca štátu označený iný (štátny) orgán s tým, že podľa rozhodnutia zverejneného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR č. 1/2021 pod č. R 11/2021, „Nesprávne označenie orgánu, ktorý má v mene štátu konať, v žalobe o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. nemôže byť na ujmu žalobcovi a nemôže viesť k zamietnutiu žaloby. Je vecou súdu, aby ustálil, ktorý orgán uvedený v § 4 tohto zákona má v mene štátu konať.“ Podľa názoru dovolacieho súdu aj keď v predmetnej veci nejde o žalobu podľa zákona č. 514/2003 Z. z., podstata právneho problému je identická a možno primerane použiť závery citovaného judikátu aj na súdenu vec. Z tohto judikátu vyplýva, že skutočnosť, ktorý štátny orgán je podľa žaloby oprávnený zastupovať štát v konaní a samotná pasívna legitímácia štátu sú dve odlišné veci a zamietnutie žaloby pochybnosťami o tom, ktorý orgán má zastupovať štát nemôže obstať. V tejto súvislosti dovolací súd zdôraznil povinnosť pri rozhodovaní prihliadať na ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít a konštatoval, že odkaz na nesprávne zastúpenie žalovaného štátu nie je správny a nemôže byť v predmetnom konaní relevantný. Ďalej dovolací súd vytkol odvolaciemu súdu, že hoci súd prvej inštancie nedostatok pasívnej legitímácie štátu odôvodnil aj tým, že zo zákona č. 365/2004 Z. z. ani z iného predpisu nevyplýva, že by štát mohol byť zodpovedný za porušenie zásady rovnakého zaobchádzania prijatím protiústavného zákona, napriek námietkam žalobcu a dôležitosti tejto otázky pre meritórne rozhodnutie sporu, sa k týmto právnym názorom okresného súdu nevyjadril, pričom sa zaoberal prevažne argumentáciou, ktorá nie je pre rozhodnutie vôbec podstatná. Podľa dovolacieho súdu je preto napadnutý odvolací rozsudok zmätočný, nedostatočne odôvodnený a nepreskúmateľný pokiaľ ide o potvrdenie rozhodnutia súdu prvej inštancie v časti zamietnutia žaloby z dôvodov nedostatku pasívnej legitímácie. Odvolací súd sa totiž nevyjadril jasne a zrozumiteľne k tejto právnej otázke (vecná legitímácia štátu ako takého a nie jeho zastúpenia správnym štátnym orgánom), ani nereagoval na argumentáciu odvolateľa - žalobcu k tejto problematike. Okrem uvedeného dovolací súd konštatoval, že pokiaľ ide o určovací petit, je síce pravdou, že žalobca viackrát menil textáciu požadovaných petitov v žalobe, ale napokon sa domáhal určenia, že odmeňovanie žalobcu uskutočňované podľa § 66 ods.

1, 2, 3, 4, § 67 ods. 1, 2, § 71 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 385/2000 Z. z.“) v porovnaní s odmeňovaním sudcov Špecializovaného trestného súdu podľa § 66 ods. 1 a § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. a sudcov najvyššieho súdu, ktorí rozhodujú o opravných prostriedkoch vo veciach, na ktoré je na prvom stupni príslušný Špecializovaný trestný súd podľa § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. je v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania, bolo úlohou konajúcich súdov, pokiaľ nevideli rozpor tohto znenia petitu s obsahom žaloby, posúdiť súčasnú právnu úpravu, keďže žalobca sa domáha určenia porušenia zákazu diskriminácie jeho odmeňovaním v porovnaní so sudcami Špecializovaného trestného súdu, ktorý vznikol po vydaní nálezu ústavného súdu PL. ÚS 17/2008 a zároveň použil prítomný čas. Nič samo osebe nevyklučuje konštatovanie diskriminačnej povahy aj súčasnej právnej úpravy, pokiaľ by bola v konaní na základe dokazovania preukázaná a tento požadovaný výrok by vyplýval z podanej žaloby. V tomto prípade by bola textácia určovacieho výroku prostredníctvom slova „je“ a nie „bolo“ namieste. Súd prvej inštancie sa však podľa dovolacieho súdu takouto možnou interpretáciou nezaoberal, keďže konštatoval, že v čase rozhodovania súdu nie je preukázaná žiadna diskriminácia v odmeňovaní žalobcu zavedená novelou vykonanou zákonom č. 122/2005 Z. z. v § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z., pretože protiprávny (diskriminačný) stav bol po prijatí nálezu č. 290/2009 Z. z. odstránený prijatím zákona č. 291/2009 Z. z. o Špecializovanom trestnom súde a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 291/2009 Z. z.“). Za stavu existujúceho v čase rozhodnutia súdu teda nemožno urobiť záver, že by odmeňovanie žalobcu bolo diskriminačné s poukazom na úpravu odmeňovania zavedenú zákonom č. 122/2005 Z. z., keďže táto úprava odmeňovania už v súčasnosti neexistuje. Súd prvej inštancie sa teda zaoberal inou interpretáciou žaloby a to takou, že žalobca žiadal určenie porušenia zásady rovnakého zaobchádzania jeho odmeňovaním v porovnaní so sudcami ešte Špeciálneho súdu pred vydaním nálezu ústavného súdu PL. ÚS 17/2008 a keďže tento právny stav už v súčasnosti neexistuje, nemohol sa domáhať určenia, že jeho odmeňovanie „je“ v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania. Tento záver je ale podľa dovolacieho súdu v priamom rozpore s navrhnutým (a súdom schváleným) petitom, ktorý sa má týkať platových pomerov sudcov Špecializovaného trestného súdu. Dovolaciemu súdu z okolností veci vyplýva rozpor nielen medzi petitom a obsahom žaloby, ale aj medzi rozhodnutím súdu prvej inštancie (žalobca mal žalovať určenie slovíčkom „bolo“, keďže podľa žaloby bol diskriminovaný pred zrušením Špeciálneho súdu) a rozhodnutím odvolacieho súdu (vždy žaloval v prítomnom čase). Ak by bolo petitom žalované určenie porušenia zásady rovnakého zaobchádzania myslel žalobca v prítomnom čase, chýba interpretácia v tomto zmysle (určenie diskriminácie v terajšom právnom stave), pričom ale v tomto prípade by bolo potrebné vykonať ďalšie dokazovanie, resp. z tohto pohľadu vec neposudzoval ani jeden z konajúcich súdov. Pokiaľ sa obsah žaloby týka obdobia pred zrušením Špeciálneho súdu a jej petit obdobia po zrušení Špeciálneho súdu, ako interpretoval žalobu súd prvej inštancie, ide o rozpor, ktorý je napriek viacerým pokusom samotného žalobcu potrebné odstraňovať. Na tom podľa dovolacieho súdu nič nemení ani záver odvolacieho súdu, že na poskytnutie zadosťučinenia určovacím výrokom neboli splnené podmienky z dôvodu, že toto už bolo žalobcovi poskytnuté.

8. Po zrušení a vrátení veci odvolací súd opätovne prejednal odvolanie žalobcu, preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti v medziach dôvodov podaného odvolania podľa § 380 C.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 C.s.p. a podľa § 378 ods. 1 C.s.p., a dospel k záveru, že vzhľadom na záväzné právne závery vyslovené dovolacím súdom nezostáva iné, než napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

9. V prvom rade považuje odvolací súd za potrebné zdôrazniť, že vzhľadom na záväzné právne závery vyslovené dovolacím súdom v jeho zrušujúcom uznesení zo dňa 06.08.2024, č.k. 8Co/114/2023-385, bolo v ďalšom konaní nevyhnutné posúdiť, či tieto umožňujú odvolaciemu súdu rozhodnúť v merite veci. Odvolací súd pritom po starostlivom zvážení všetkých okolností, no najmä dôvodov zrušenia (v poradí prvého) rozsudku odvolacieho súdu dovolacím súdom, dospel k záveru, že v intenciách zrušujúceho uznesenia dovolacieho súdu a ním vyslovených záväzných právnych záverov to možné nie je. Viaceré dôvody zrušenia napadnutého rozsudku (podľa dovolacieho súdu mal byť ako zástupca štátu označený iný (štátny) orgán a tiež je napriek viacerým pokusom samotného žalobcu potrebné odstrániť rozpory v určovacom petite žaloby) sa totiž netýkajú iba rozhodnutia odvolacieho súdu, avšak rovnako sa týkajú napadnutého prvoinštančného rozsudku a konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo. Najmä je však potrebné konštatovať, že nápravu pochybení, ku ktorým v danej veci podľa dovolacieho súdu došlo, nemožno procesne prípustným spôsobom dosiahnuť v odvolacom konaní. Najvyšší súd SR totiž dospel k záveru, že doposiaľ nedošlo k správne ustáleniu (štátneho) orgánu, ktorý za štát v danej veci koná

(na tom nič nemení ani to, že v odôvodnení zrušujúceho uznesenia dovolacieho súdu záver o tom, s ktorým orgánom mal súd konať, chýba), pričom takáto procesná zmena nemôže byť uskutočnená až v odvolacom konaní, no je nevyhnutné, aby so správnym orgánom štátu bolo riadne konané už v prvoinštančnom konaní. Navyiac však dovolací súd jednoznačne konštatoval pochybenie spočívajúce v neodstránení rozporu žalobného petitu z hľadiska, či sa žalobca domáha určenia porušenia zásady rovnakého zaobchádzania jeho odmeňovaním v minulosti alebo v prítomnosti s tým, že ak by určenie porušenia zásady rovnakého zaobchádzania myslel žalobca v prítomnom čase, bolo by potrebné vykonať ďalšie dokazovanie, avšak z tohto pohľadu vec neposudzoval ani jeden z konajúcich súdov. Zmena žaloby pritom v odvolacom konaní nie je prípustná (§ 371 C.s.p.).

10. Za tohto stavu by meritórne rozhodnutie v spore odvolacím súdom vzhľadom na vyššie uvedené okolnosti, najmä so zreteľom na záväzné právne závery vyslovené dovolacím súdom, ktorými sú oba súdy nižšieho stupňa viazané, viedlo k závažnému porušeniu práva strán sporu na súdnu ochranu a spravodlivý proces, pričom dôsledné rešpektovanie tohto práva možno v preskúmvanej veci dosiahnuť iba kasačným rozhodnutím, ktoré umožní riadne vec prejednať v súlade so záväznými právnymi závermi vyslovenými v predmetnej veci dovolacím súdom.

11. Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. zrušil a vec mu podľa § 391 ods. 1 C.s.p. vrátil na ďalšie konanie, v ktorom prvoinštančný súd spor opätovne prejedná a znovu rozhodne, pričom sa sústreďí aj na relevantné sporné otázky vyplývajúce zo záväzných právnych záverov vyslovených dovolacím súdom, teda v prvom rade na opätovné ustálenie orgánu, ktorý v danej veci koná za štát a odstránenie rozporov v žalobnom petite v časti určovacej časti, a následne aj na posúdenie všetkých ďalších otázok významných pre rozhodnutie v spore, v intenciách zrušujúceho uznesenia dovolacieho súdu.

12. O náhrade trov celého konania rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

13. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen

a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).